

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentaria In Regvlas Cancellariæ Apostolicæ: Sive In
Glossemata Alphonsi Sotto, Glossatoris nuncupati**

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

Reg. XXXIV. de Annali possessore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62377)

PRIVILEGIUM
REGULARIUM
ET
COMMENTARIA
IN REGULA
CANCELLARII
APOSTOLICE
SACRARIUM
CXXXIII
8

- 10. Gradus & nobilitas non exprimen-
da illam non habenti.
- 11. Illam expressionem etiam excusat
fama in contrarium, vel probabilis
ignorantia.
- 12. Evocatio intra sex menses intelli-
gitur à tempore data impetrationis
non exped. bullarum.
- 13. Verbum *cautunc* denotat extrema-
tem temporis & num. 36.
- 14. Annus quo debet finire impetrans
litem, incipit currere à die citatio-
nis siue fuerit missa intra sex menses,
siue sub finem eorundem.
- 15. Tempus hujus Reg non currit con-
tra impetrandem. si per opponentem
mora injiciatur, de quo tamen pro-
testari debet.
- 16. Verba in hac Regula *debeat & re-
neatur* necessitatem important.
- 17. Per sequentia declarantur præce-
dentia.
- 18. Intellectus verborum *alius modus va-
cationis non veniat.*
- 19. Gratia *si neutri* quando habeat lo-
cum.
- 20. Cautela adversus hanc Regulam.
- 21. An hæc Regula defendat execra-
bilem.
- 22. Intellectus verborum *certo modo va-
care præcedit* & num. 66.
- 23. Regula hæc in quo per novissimos
Pontifices sit aucta.
- 24. An appellatione beneficii ad effe-
ctum hujus Regule veniant officia?
- 25. An sub hac regula comprehendan-
tur prædicationes, pensiones, benefi-
cia manualia, hospitalia, Commen-
dæ, Vicaria perpetua, beneficia Ju-

- rispatronatus, & Capellanie, quibus
titulum dantur? & quid de relecto-
ris?
- 26. Annus pacificæ possessionis incipit
currere à die adeptæ possessionis. be-
neficii quod impetratur, isque con-
tinuus esse debet.
- 27. Beneficium ipso facto, & ipso iure,
quomodo & quibus modis vacare
dicatur, & qui sint utriusque vaca-
tionis effectus?
- 28. In vacatione ipso iure, siue ipso fa-
cto, an requiratur sententia declara-
toria.
- 29. Homicida privandus demum bene-
ficio per sententiam, ideo antea
illam potest resignare, quod limitat
resignatione simplici, non in favo-
rem; & dummodo homicidium non
sit qualificatum.
- 30. Accusatione vel inquisitione pen-
dente, utrum criminofus possit resig-
nare sua beneficia. Item privatee
facta tibi beneficia vacare censetur.
- 31. Hæc Regula locum non habet
vacatione per sententiam.
- 32. Pacificus possessor quis dicatur ad
effectum hujus Regule.
- 33. Citatus etiam nullatenus dum tamen
processus sit introductus, non dicitur
pacificè possidere.
- 34. Satis est ad effectum hujus Regule
pacificam esse possessionem quoad
titulum, etiam si fructus non percipi-
ant.
- 35. Si reus habens noticiam citationis
nondum executæ, & veniat ad cau-
sam, lis dicitur pendere.

36. Limitatur nisi lis esset notoriè calumniosas vel nisi actor non compareret.
37. Quid in possessore citato vigore clausulæ: *Omnes alios interesse habentes, &c.*
38. Quid in eo, in quem citatio fuit quidem executæ, sed non in iudicio reproducta.
39. Relatio cursoris requiritur, ut citatio executæ censeatur.
40. Statuta debent declarari secundum jus commune.
41. Possessor mittens mandatum pro cura habetur pro ritè citato.
42. Possessor annalis non gaudet beneficio hujus Reg. si ipsius cedens per annum pacifice non possederit.
43. Hodie in quacumque impetratione primæ parti hujus Regulæ derogari solet.
44. Papa solet, parte instante, tempus sex mensium prorogare; & quando.
45. Dictio *Extunc* extremitatem temporis significat.
46. Annus de quo in Reg. incipit currere à die citationis executæ, etiam si ante sex menses sit emissa. Superveniente impedimento facto partis, vel iudicis, non currit tempus impetranti.
47. Impetrans prærogativam à Papa, quid observare debeat?
48. An tempus hujus Regulæ currat impetranti, si intra annum possessor citatus cessit beneficio, vel decessit.
49. Non solum is cuius beneficium impetratum est, sed illius etiam successor aut cessionarius, alique possessores excipere de non servata hujus Regulæ forma possunt.
50. Verbum *tenetur* importat necessitatem.
51. Obtinens gratiam motus proprii an Regulam hanc observare teneatur?
52. Motus proprius tollit subreptiones & facit subsistere gratiam, quæ alias corrueret.
53. Motus proprius nihil operatur contra veritabilem mentem concedentis, nec in his, quorum plenam noticiam Princeps non habet.
54. Pena 50. Ducat. de qua in Reg. an hodie exigatur.
55. An ista Reg. locum sibi vendicet extra Curiam coram Legato, vel Ordinario?
56. Difficilius fallitur Ordinarius, quam Papa circa suæ jurisdictionis administrationem.
57. Legatus eodem stylo, iisdemque Regulis uti debet, ac ipsorum conditor.
58. Modus vacationis de quo in hac Reg. an debeat prætendere tempore vacationis, sic quod postea in progressu iudicii non possit alium prætendere?
59. Mens & cogitatio talis præsumi debet, qualis ex verbis apparet.
60. An hæc Regula procedat in gratia *Si neutri*.
61. An hæc Reg. defendat execrabilem si possedit per annum, & quid in intuitu, & privato per non promotionem? *ibid.*
62. Sufficit quoad effectum hujus Regulæ

- gula sola detentio, etiam alinina, & injusta, per annum tamen pacifica, etiam possessor finibus non percipiat.
63. An impetranti qui ignorabat aliquem esse annalem possessorem, obster dispositio hujus Reg.
64. Ignorantia excusat eum, qui certat de damno vitando, non eum qui de lucro captando.
65. Regula de annali potest opponi quacumque instantia.
66. Intellectus verborum hujus Regule quod certo modo vacare pretendit.

*Regula XXXVII. Innocentii VIII.
quæ est XXXIV. Pauli V.*

DE ANNALI POSSESSORE.

Item, idem Dominus noster ut improbi lites exquirentium motus reprimantur, voluit, statuit, & ordinavit, quòd quicumque beneficium Ecclesiasticum, tunc per annum immediatè præcedentem pacificè possessum, & quòd certo modo vacare pretendit, deinceps impetraverit, nomen, gradum, & nobilitatem possessoris ejusdem, & quot annis illud ipse possedit, & specificam & determinatam causam, (ex qua constare clarè poterit, quòd nullum ipsi possessori in dicto beneficio jus competat) in hujusmodi impetratione exprimere, & infra sex menses ipsum possessorem ad iudicium evocari facere, causamque ex tunc desuper infra annum, ulque ad sententiam diffinitivam inclusivè profèqui debeat, & teneatur. Alioquin impetratio prædicta, & quæcumque inde secuta, nullius existant firmitatis, & idem impetrans de damnis & interesse possessoris prædicti, propter ea contingentibus ei satisfacere, & si possessorem ipsum injustè, frivole, ac indebitè molestasse repertus extiterit, quinquaginta florenos auri persolvere Cameræ Apostolicæ sit affectus; nec alius quàm præmissæ vacationis modus, etiam

nam per litteras sineutri, aut surrogationis, vel aliàs, sibi quoad hoc, ut huiusmodi beneficium ea vice consequi vel obtinere valeat, quomodolibet suffragetur, illudque nullatenus in antea litigiosum propterea censetur.*

GLOSSEMA ALPHONSI.

Ista Regula dicit, quod si quis impetret beneficium ab aliquo per annum pacificè possessum, & dicit vacare ipso facto, quod debet exprimere nomen, gradum, & nobilitatem ipsius possessoris, & per quot annos possederat. Item causam determinatam, quare aliquod ius eidem competit in dicto beneficio, & debet extunc facere eum evocari infra sex menses, ac causam infra annum finire, aliàs quoddam impetratio, & inde secuta sunt nulla, & tenetur sibi ad interesse ad omne damnum, &c. & si frivole vel dolo eum molestat, tenetur ad quinquaginta Ducatos Camera Apostolica, nec alius modus vacationis sibi proderit, etiam per viam surrogationis, vel si neutri, nisi primus; nec dicitur litigiosum illud beneficium amitti, hoc dicit ista notabilis Regula. Et ad eius declarationem ponderandum est istud verbum vacare pretendit, &c. quod verbum, licet de iure posset referri ad utrumque tempus etiam futurum, ut vult gloss. in l. 1. r. stipulationum aliàs §. stipulatio ff. de verb. ob. quam not. Ang. & Joan. de Imo. & idem not. Ang. in auth. ut Judic. sine quoquo suffr. §. si igitur juncta gloss. col. 1. r. tamen isto casu tantum refert presens & prateritum, & non futurum, quia debemus in benigniorem partem interpretari, ut dicit Ang. in d. §. allegat. l. §. solemus ff. de condit. & demon. & cap. 1. r. de confic. lib. vi. & Bart. in l. verbum oportebit ff. de verb. sign. & hoc praximè, quia per verba sequentia intelliguntur precedentia, l. si. §. cui dubia ff. de vino tri. & oleo leg. cap. pervenit cum gloss. xviii. distinct.

Sed infra dicitur, quod debet exprimere impetrans causam, quare, ius nullum competat possessori, ergo sequitur, quod illa regula loquitur de beneficio vacanti ipso facto, & non per sententiam fiendam: & ideo si unus in forma juris petit aliquem privari beneficio suo, quia est erimiosus, & sibi conferri, non habet locum ista regula, & ad hoc facit: quia tunc non dicitur causa beneficialis, quando agitur de privatione facti, sicut vult gloss. in cap. 1. r. ut lite pendente lib. vi. ideo primus potest renunciare simpliciter, vel ex causa permutationis: sed iste secundus non, ut vult d. gloss. in fin. & ratio est, quia secundus habet ius in beneficio quousque privetur, sed primus non: quia nemo dat quod non habet, sufficiat. c. ad solvendum ff. de despon. imp. & facit, quod dixi supra in Reg. xxvii. de surrogatione.

Et pondero verbum pacificè possessum, &c. & pono pacificè, id est, quia non fuit sibi in super eodem beneficio mota, & tunc qui dicitur pacificè possidere, ita vult gloss. not. in

Sf a

verbo

F verbo antea juncto text. in cle. i. de se quaest. pos. & non debet exponi pacifice, id est, iudiciale, ut exponit gloss. in cap. Placuit xvi. quaest. vi. in verbo pacifice, & non sufficiet quoad istam regulam, nec quoad sequentem, quod infra annum causa finisset. **C**missa contra eum: sed oportet quod esset citatus, ut sentit gloss. juncto text. in d. de nam l. non dicitur mota antequam sciat ille cui movetur: quia citatio habet tres partes, scilicet quando decernitur, nempe quando executiva est, item quando fit relatio ut dicitur in And. in cap. Romana §. contrahentes de foro compe. lib. vi. & Sicu. refert. & sequitur in cap. fin. de offi. leg. & Bald. in l. omnis §. verum si apparuit C. de Episc. & cle. Ideo quoad istam regulam, & quoad sequentem, crederem sufficere citationem si se executam, licet nondum fuerit relatio facta, faciat cle. i. cum gloss. ut hinc pendente.

Et per verba ista regula ibi evocari facere, &c. videtur, quod factus est, quod infra sex menses sit decreta citatio: & sic audiri tenuisse Rotam: sed certe posset dici contrarium per supradicta, salva determinatione Rotam, & per verba istius regula videtur, quod etiam si sit inter alios cum eodem, quod non dicatur quoad istam regulam pacifice procedere cum isto qui movet litem argum. l. naturaliter ff. de usufruc. Licet contra hoc faciat, quod vult Anton. & etiam Sicu. in c. illud de praesumpt.

Item in quantum hic dicitur de expressione gradus & nobilitatis possessoris, debet intelligi in habentibus gradum, vel nobilitatem: alius, quod non est, non potest exprimi: quia non potest quis desuisse habere, quod nunquam habuit l. non potest ff. de reg. iur. l. decem de verb. oblig. & d. c. ad dissolvendum. & sufficiat quoad hoc fama, quod non est graduatus, vel nobilis: quia nobilitas consistit in reputatione, scilicet quod diffusetur ab aliis plebeis, ut dicit Bart. in repetitione l. i. C. de dig. lib. xii. Idem de gradu, quod si unus est factus clandestinus Doctor, tamen nesciebatur publice, tunc impetrari non dicitur in culpa: sufficiat Regula Ignorantia de regul. jur. lib. vi. & quod ibi & in l. reg. ff. de jur. & facti ignor.

K Item in quantum dicitur hic, quod extunc infra sex menses facere evocari, &c. debet intelligi a tempore data impetrationis, & non a tempore expeditionis bullarum, de quo sufficiant notata in clem. fin. de rescript. & hoc apparet per verbum extunc.

E quod denotat momentaneam computationem ab illo tempore, faciat gloss. in clem. i. in fin. de hered. & denotat lapsum temporis, & extremum, ut dicit gloss. in clem. i. in verbo extunc, de iure patronatus, quae allegat leg. i. i. ff. de condition. & demonst.

M Item in quantum hic dicitur, quod causam debet facere expediri usque ad diffinitivam infra annum, &c. debet intelligi a tempore citationis factae: & credo quod sic intelligat Rotam, puta ubicumque duplex terminus simul actori & reo datur ad aliquid agendum, debet intelligi lapso primo termino, faciat l. contra majores, & quod ibi dicit Bald. C. de inoff. test. & licet desur hic dilatio sex mensium ad citandum, tamen si ante sex menses ille citetur, non debet expectari tempus sex mensium, sed statim currit annum gloss.

gloss. est notabilis & ibi no. eam Domi. in c. cupientes §. hac generali in verbo
commodi de elect. lib. vi. Et credo quod iste annus currat isti, ut faciat quantum in se
ad expeditionem cause: sed si faciat quantum in se est, & adversarius ponit ali-
quas exceptiones, puta quod est nobilis, vel graduatus, & quod non fuit hoc expressum in bul-
la, &c. & iudex interim dubitet, & altercatur super istis exceptionibus, tunc si probentur,
tunc est pro possessore, sed si non probentur, non currit tempus illius regule, secundum ea que
dicit Baldus in simili in dict. leg. contra majores C. de inoff. testa, & in leg. i. Cod.
de iura. cal. & gloss. ad hoc quam not. ibi Domini. in cap. cupientes §. quod si per
xx. de election. lib. vi. in verbo comparere, & in verbo videbitur. Tamen debet
procurari quod non fiat per eum, aliis forte curreret sibi terminus, sufficiat gloss. in dict. 16

quod si per xx. verbo posita.

Item in quantum hic dicitur, quod debeat & teneatur, &c. Ista duo verba neces-
sarium important praxiam: de verbo debet, sufficit gloss. in clem. Attendentes. de
lit. Reg. & de verbo teneatur. gloss. in cap. per hoc, de hered. lib. 6.

Item in quantum hic dicitur de pena quinquaginta Ducatorum Camera applica-
torum: Quare per quem debet applicari, an per iudicem cause, sive per Auditorem
Camera, & ad instantiam cuius? & si non habet unde solvat, an debet luere in corpore?
Cuius venit ista pena imponenda propter dolum, vel fraudem, non curio hic insistere: quia
inquam vidi solvi istam penam: quia omnia sine quibus, &c. leg. ii. de Jurisdic. omni.
jud. & cap. Praterea de offic. deleg. & si non haberet, unde solveret, verberaretur,
sufficiat cap. reprehensibilis de app. in Curia tamen credo, quod Procurator fiscalis se
prestitur intrinsece etiam coram Auditore Camera vel cause: quia est emergens, vel in-
vens questio argum. cap. i. de ordin. cog.

Venerit amen non omittam: quia ista causa & similis est beneficiatis, ex quo ille est pri-
vatus ipso iure, ideo etiam in prima instantia posset committi tanquam beneficiatis in cu-
ria, ut dicit Regula quinta de potestate Vice-Cancellarij: tamen si pars est in partibus, du-
bito quod causa committeretur in Curia in prima instantia.

Item dicitur hic, quod alius modus vacationis non veniat, nisi prima vacationis
etiam per litteras si neutri, vel surrogationis, &c. debet intelligi nisi premissa ser-
ventur quoad expeditionem cause, prout supra dicitur, &c. & sic intelligit totus mundus
istam litteram: & pro hoc intellectu facit littera sequens, que dicit quod istud beneficium
non conferretur litigiosum, id est, post lapsum dictorum terminorum, & sic per sequentia de-
claratur precedens cap. pervenit xviii. di. & dict. leg. fin. de vino vit. & ole. leg.
tam concordantis & alleg. gloss. ibi. 17

Et ego dubito, quid foverit ista verba: nam si impetratio sit nulla, cum inde secutus,
quod est hoc dicere, quod non veniat alius modus, quam expressus, &c. & certe non esset
nullum quod esset, quod etiam si velit iste impetrans prof. qui infra tempus debitum, non
veniat alius modus vacationis, nisi expressus: quasi dicat, etiam si dicatur in bulla, vel alio
quovis modo, &c. tamen non veniat alius modus quam expressus, etiam in gratia si
s. 3. neutri,

neutri, sive prosequatur iste impetrans, sive non: & hoc apparet per dictionem nec, positam, ut est gloss. no. juncto. text. in l. lege Cornelia ff. ad leg. Com. de Syac. sed quia totus mundus aliter intelligit, nolo ego esse Martinus legum. qui erat semper in opinionibus suis, & hoc per l. minime ff. de legib. vel potest intelligi, quod etiam resistitur ad prosequendum causam ex dispensatione, & c. pro hoc facit gloss. juncto. text. in cap. Licet Episcopus de præbend. lib. v. i. contra l. apud Julianum, constat ff. de leg. i. Sed intelligendo prout communiter intelligitur, vult dicere iste, quod per viam si neutri, etiam ultra terminos prædictos, debet iste admitti ex prima modo expresso, & non aliter: & idem in via surrogationis post annum; Verbi gratia: ego impetravi beneficium tuum, quia eras hereticus; & non fui prosecutus infra annum, tunc impetratio mea est nulla ut hic: sed si contingat te mori, vel promoveri, non debes surrogari nisi ex jure prioris quod expressi: & idem est in gratia si neutri, dicendo quod nec tibi, nec tibi competit jus, & tunc venit primus modus vacandi, & etiam si docero, quod et alio modo vacandi non competit jus: & hoc vult dicere iste finis. Tamen verbum etiam hic positum facit in contrarium: sed secundum hunc intellectum, hoc habet verum de gratia si neutri impetrata antequam labatur terminus, ut vult hic text. secus si gratia neutri impetretur post lapsum temporis hic statutum: quia iam non valet talis gratia, ex quo beneficium non est litigiosum: & hoc est quod vult iste versiculus: nam gratia si neutri, non habet locum, nisi quando beneficium est litigiosum, ut ex forma eius apparet, quia mandatur Iudici causæ, quod si reperit neutri litigantium jus competere, & c. nullus erat litigans, quia l. i. erat extincta, & c.

Tamen cautela contra hanc regulam potest esse duplex: Prima, quod impetrans si non potest finire causam pro se infra annum, procuret habere sententiam contra se infra primum annum, & postea prosequatur, & durabit l. i. in perpetuum, ut hic fundatur in prædicto decretali penultima de iudic. Item secunda cautela est, quod alius amicus impetrans iterum impetret pro se, & hic non habebit locum ista regula quoad illam, per totum titulum C. res inter alios acta, & cap. quamvis, de re iudicata. & hac pronuntiat.

Hic tamen non omittam unam questionem, quam vidi practicari in Curia, si unus possidet unum beneficium curatum pacifice per decennium, vel aliud, & adeptus est aliud finitum pacifice, & sine dispensatione per aliquot menses, & sic est privatus utroque per executionem, execrabilis, vel primo tantum, per capit. de multa de præbendis. ego impetro primum, antequam labatur annus, an habeat locum ista regula? & Rota se iterariavit quod sic: Sed mihi videtur quod non: quia iste primus postquam vacavit primum, non possidet per annum, ergo, & c. & hoc fundo, quia ista lex semper loquitur leg. Ariani C. de heret. sed hic dicitur tunc immediatè, ergo, & c.

Item dicit deinceps: & quod certo modo vacare prætendit, per quod & alia verba hic posita, videtur quod cum uno constructo ponerentur, debet intelligi utrumque verbum cum qualitatibus hic positis, scilicet infra annum à tempore impetrationis.

Item hic dicitur, quod tunc vacare pretendit, &c. & per alia verba hic posita videtur, ad tempore impetrationis, &c. tematur, quod est infra, ad hoc facit doctrina Dicitur in l. talis scriptura ff. de leg. 1. & idem dico de heretico: sed aliter alicui Dominus visum fuit, nescio si ille non habuit vota Dominorum, vel voluerunt finire, & in hac opinione fuit Dominus Nicolaus de Castello Abbreviator de Parco majori.

COMMENTARIA JO. CHOKIER.

(Ista Regula) Annenda est in extremo hujus Regulae post verbum *conferatur*, Appendicula haec, ex constitutione Julii III. quam quoque ceteri Pontifices 23; annuunt usque tempora Regulae huic inseruerunt: *Quod etiam extendi voluit ad impetrantes beneficia Ecclesiastica cuiuscumque qualitatis per privationem, & amotionem, vel alias propter commissam excessum, & crimina, vacantia vel vacatura: & similiter ad impetrantes beneficia tanquam vacantia per devolutionem.* Quae quidem Appendicula hoc consilio addita fuit, quod magis sitentibus impetrantibus imponeretur, qui temerario & ambitioso ausu, beneficia annalium possessorum impetrant: liquidem dubitari poterat, an sub hac Regula comprehenderentur omnia beneficia cuiuscumque qualitatis: praesertim cum hac Regula sit poenalis, eoque non extendenda l. 3. in fin. ff. de prava-
tione. cap. statutum §. quod cum sit poenale de election. in 6. c. in poenis de Reg. jur. in 6. Callad. Decis. 16. num. 5. & decis. 23. num. 6. de prabend. Rursum, dubitari poterat, si sibi locum vindicare posset in impetratione eventuali, quae est cum quis supplicat aliquem privari beneficio, propter delictum, & in eventum privationis pete sibi illud conferri: & dubitandi rationem movere poterant verba istius Reg. & quod certo modo vacare pretendit: nam impetrans ob privationem futuram, certo modo beneficium non pretendit vacare saltem tempore impetrationis. Itaque consulto & prudenti consilio, quo scrupulus omnis tolleretur, Julius III. alique exinde Pontifices distant ampliationem subiecerunt: quam clausurae posteriores alia iterum ampliatione: nimirum, regulam hanc in omni impetratione beneficiorum, quae a Papa, tanquam devoluta, impetrantur, quoad omnes ejus partes servandam esse, etiam si ejusmodi impetrationes motu proprio factae sunt, ut postea dicam.

(Ista quoque impetrer beneficium) An beneficii appellatione, quoad effectum hujus 24; Regulae veniant officia? Rebuff. in praxi ad hanc Reg. in gloss. 3. scribit ex ratione hujus Reg. beneficii appellatione, venire officia & dignitates Ecclesiasticas, per gloss.

gloss. in clem. Auditor. in verb. beneficio de rescript. Officium porro definit Joann. de Selva in tract. benef. 1. quest. part. 2. num. 39. esse administrationem rerum Ecclesiasticarum sine jurisdictione, qualis est thesauraria, sacristia, & similia officia, quae cadunt sub dispositione hujus Regulae: quod & probat Rebuff. *Tract. de pacific. poss. num. 71. verb. officium.* Quid in praetimonis? Idem censet Mandosius: dummodò tamen sint data in titulum perpetuum *quest. 12. ad hanc Regulam quest. 10.* & sic accipiendum de hospitalibus teste eodem *quest. 10.* ut & de pensione imposta super fructibus beneficii per annum pacificè possessi, ex opinione Gomeii ad hanc Regulam *quest. 21.* licet reclamet Mandos. *quest. 9.* existimans indubitanter sub hac Regula non comprehendi pensiones, ut nec beneficia manualia Mohed. *Decis. 169. Anast. Germonius tract. de indult. Card. §. Regularia num. 37.* Quid in beneficio commendato? Gomeii *quest. 26.* tenet Reg. hanc in ejusmodi beneficii locum obtinere, cum titulis hodie aequiparentur, ex quo ad vitam nunquam non concedantur. Idem dicitur in Vicariis perpetuis Mandosius *quest. 13.* & beneficiis juris patronatus Mohedan. *Decis. 5. de jure patron.* & Capellani, quia titulum dantur Gomeii *quest. 20.* Mandos. *quest. 17. num. 4.* In beneficiis vero reservatis hoc observatur, ut de iis impetrationes factae nullius sint roboris, tamen annali alterius detentione, Simonetta *de reservat. ben. quest. 93.* Mandos. *ad hanc Reg. quest. 23.* Quid in Confortorialibus? Regulam hanc locum non habere scribit Flam. Paris. *de resignat. lib. 2. quest. 2. num. 5.*

C *Per annum pacificè possessum*) Possessio pacifica quae dicatur, habes infra num. 32. Porro, incipiet annus iste à die adeptae possessionis illius beneficii quod impetratur, Rebuff. *in praxi ad hanc Reg. gloss. 4.* & definit, seu finitur, postquam completus est antequam beneficium sit impetratum, debetque continuus esse annus, ut ibidem denorat Rebuffus, & Auctor Analytici Comment. *ad hanc Reg. num. 118.*

D *De beneficio vacanti ipso facto*) Beneficium ipso facto, & ipso jure, quando, & quibus modis vacare dicatur, & qui sint utriusque vacationis effectus, scripsit Regulam VIII. in gloss. verbi *Quocumque modo vacatura.* Nota jam obiter quod hic dicitur, *ipso facto*, id est, ipso jure, puta ob crimen laesae Majestatis, haeresis, sodomiae, homicidii qualificati, sive assassinii, falsitatis litterarum Apostolicarum, & similia ut scribit Rebuff. *in praxi in 3. part. in pr.* & supra expressimus in *gloss. quocumque modo*: quo casu non requiritur sententia declaratoria privationis, sed satis est si iudex pronunciet, seu declaret talem illum criminis esse culpabilem: quia tum locus erit poenae juris, etiam si non exprimat. Felini *cap. Rodolphus n. 35. de rescript.*

Ceterum, in aliis casibus privationis requiritur sententia post crimen, vel aliam causam, & quidem privationis beneficii, ut si quis v.g. committat homicidium.

ditum, non tamen qualificatum, utpote cuius auctor sit privatus ipso iure, *cap. i. de homicidio in 6. Per. de Anchor. consil. 150.*) est privandus suo beneficio per sententiam, ut in *cap. Clericis Ne cler. vel. Mon. cap. ex litteris de excess. prelat.* Nicol. Garcia *traçt. de benef. part. 11. cap. 3. §. num. 98.* ubi hac de re latè, quem vide. Ideo potest quis ante sententiam privationis resignare, cum non antea sit privatus, *cap. fraternitatis de cler. excomm. Felii Dec. & alij in cap. 2. de rescript.* Covar. in *retho. Clem. si sur. osus §. 3. num. 7.* dummodò tamen merè & absolute resignet ad manus Ordinarii, & non in favorem, inquit Auctor Analyt. Comment. nam ea expresse loquuntur jura omnia, quæ de eo qui sententiam sua cessione prævenit, meminerunt, quæ sunt tria tantùm, aut ad summum quatuor, videlicet *cap. vdu in fin. de electio. c. Per tuas in fin. de Simonia c. ex litteris c. ult. de excess. prelat. & si resignet coram Papa, vel Legato in favorem certæ personæ ut aliolet, tunc non valet resignatio, nec collatio tanquam subrepticia.* Fit enim in fraudem sententiæ, & ad eludendum Judicem, & iudicium impendens, quod si nullè expressum, Papa nunquam admisisset resignationem, aut non tam de facili, quod satis est. Ideoque facit legi, & Judici injuriam, & veluti in fraudem alienat, quæ alienatio rescindi debet, & in pristinum statum reponi. *l. Si aliquis ff. de usurat. causa mort. l. In fraudem, l. aufertur ff. de jure Fisci.* Auctor. Analyt. Comment. ad Reg. de Infirm. n. 358.

Atque hæc limitatio licet probabilitatem aliquam, ut sic loquat, præ se ferat, habetque præter jam citatum suos asseclas, attamen verior, & communior est contraria opinio, quam etiam probat Rebuffus in *praxi rit. de modis amitt. ben. num. 10.* ut scilicet substat renunciatio ante sententiam privationis, si illa facta sit simpliciter, si ve in favorem; quæ opinio, etsi indubiè procedat, ubi renunciatio, & cessio simpliciter fit, in renuntiatione tamen in favorem, idem dicendum ad dicit D. Joan. Gutierrez *lib. 2. Canoniarum quest. cap. de clerico homicida, num. 30.* Nam qui renunciat, inquit, jure suo utitur, & ideo nullam fraudem committit; quippe qui sibi ipsi consulturus, vel amico, vel consanguineo eidem beneficio renunciat non ut alteri noceat, ut in simili specie consideravit Covar. in *d. Clem. si sur. de homicidio 2. part. Relect. dum reprobat Anton. de But. consil. 43.* tenentem prædictam renuntiationem nullam esse, quoties ea facta fuerit post scientiam prioris impetrationis, quæ ea in fraudem impetrantis fiat: Dicit enim Covar. hoc minimè verum esse, cum suo jure utatur renuncians, ut sibi, amico, vel consanguineo consulat: Igitur valebit renunciatio beneficii facta in favorem alterius, cum non fiat, neque præsumi debeat in fraudem, sed ut renuncians sibi, amico, consanguineo consulat, & in nostris terminis hoc expresse probat Tho. Fitzac. *causela 44* quem sequitur Gomehus ad *hanc regulam quest. 42.* & alij, quoniam *Curierrez d. loco, & Flam. Paris. Traçt. de Resignat. benefic. lib. 3. q. 16.*

Tc

Nec

Nec officit quod dictum est, Papam non ita ex facili admissurum fuisse resignationem, si ei innotuisset iudicium pendere: quoniam illud non solet exprimi, nec tenetur ad id resignans ut expressè caveretur in *Decis. 5. de sent. & re iudic. antiqu.* quam decisionem adversus Dominicum *consil. 105. col. ult. vers. ex parte test.* & Rebuff. probat & sequitur idem Gutierrez *d. cap. 5. num. 35.* ubi scribit clericum homicidam ante sententiam privationis posse renunciare beneficio, etiam si alius id prius impetraverit, & in eventum privationis, nisi tamen in impetratione appolita fuerit clausula expressa, quod renunciatio lite pendente facta non dat in utilitatem impetrantis, quia tunc posset procedere opinio Domini *consil. 105.* sententis faciendam esse mentionem accusationis, vel inquisitionis pendens, qua quidem mentione non facta, non subsisteret resignatio *Flam. Paris. quest. 16. num. 24. & seqq.* ubi varias subiit ampliationes, inter quas est illa *num. 34.* quod criminosis pendente inquisitione vel accusatione possit sua resignare beneficia, etiam post illorum impetrationem à tertio factam, modo tamen ignoraverit impetrationem: si enim sciebat impetrationem factam esse à alio, tunc renunciatio facta per ipsum in favorem alicujus esset invalida ob clausulam decreti irritantis positam in impetratione facta per tertium *cap. Tibi qui de rescript. in 6. cap. Dudum de prebend. cap. 1. de concess. prebend. in 6.* & etiam quia tunc videtur facta in fraudem, & præjudicium juris illi tertio acquisiti. *Jo. de An. cap. 13. de coll. de reg. Barbar. consil. 11. col. 15. lib. 1.* & potest resignatio fieri coram Ordinario, simpliciter quidem, & coram Papa in favorem cum limitatione tamen dicta *Flam. Paris. d. q. 16.*

Insuper adverte, quod communis sententia, qua habet, quod clericus privatus beneficio per sententiam ob crimen ab eo commissum privatione dignum possit pendente iudicio resignare, limitatur ut non procedat, quando quis est privatus ipso iure à Canone propter crimen id inducens, prout sunt plura eodemodi crimina, de quibus Rebuff. *de pacific. poss. num. 319. & seqq.* ut supra dixi, *ad Reg. vii. gloss. 7.*

Denique notandum est, quod beneficium ibi vacare censetur, ubi privationis sententia lata est: unde qui Romæ beneficiis per sententiam privatus est, dicta beneficia Romæ vacare censentur; non autem in loco, in quo beneficium reperitur situm, quod extendit etiam si persona sic privata, extra privationis locum inveniatur. *Rota Decis. 35. alias 86. de Prebend. in antiqu.* *Simonetta Tract. de rescript. quest. 29.* Postremò adverte, quod in vacatione per sententiam modo quo supra dictum est, locum non habet hæc Reg. quia potest quocumque renunciare ante sententiam cum limitatione jam dicta; secus autem in privatione ipso iure, ut noster Glossographus hic quoque ostendit: obstante etiam *Reg. xxxvi. 11.* infra quod neuter permutantium jus acquirat, nisi quilibet ipsorum jus habuerit in beneficio per ipsum resignato: verum hæc super questione mo-

ob versitur caussa in Rota coram R. P. D. Coccino inter D. Joannem Laffaux Pastorem de Hacuria Diocesis Leodien. contra D. Joannem Fechier, cujus Rota decisioni lubens equidem acquiescam.

Postest renuntiare simpliciter, vel excaussa permut.) Hoc an ita sit planius à me explicatum habes in tract. meo de Permut. benef. *part. 1. quest. xxx. & ex iis quæ modo dixi.*

Non debet exponi pacificè, id est, juridicè) Planè, nam ille demùm pacificus possessor dicitur, qui nullam controversiam patitur juris, neque facti judicialem, vel 32

extrajudicialem *Geminia conf. 78. col. 2. vers. ad secundum Card. Tuschus tom. 6. pract. anal. num. 1.* Ideoque citatus nulliter, dummodò processus sit introductus, non dicitur pacificè possidere: quia non sine lite, & controversia possidet *Rebuff. in pract. ad hanc Reg. gloss. 6. à quo tamen in hoc articulo dissidet Gomef. hic quest. 45.* 33

quo in loco variè docet, per citationem nullam, vel nulliter factam non interuenit annalem pacificam possessionem, immò requiri perturbationem in ipsa possessione, vel fructibus, quæ qualiter intelligantur, consule *Mandof. hic quest. 32. & Auctorem Analyt. Comment. hic ampliat. 14. & DD. in Clem. Gratia de Rebuff. Denique satis est, ad effectum hujus Reg. pacificam esse possessionem quoad titulum, etiam si fructus non percipiat, ut contra Gomefium *quest. 47. docet Rebuff. gloss. 6. vers. asserit etiam.* quod secus erit quoad vitium execrabilitatis, quia quod ad illius effectum requiritur possessio, quæ producat præsentem fructuum acquisitionem, ut notat *D. Wamefius conf. 234. num. 2. & 9. id quod latius ostendi infra ad Reg. de Dispensation. quoad incomp.* 34*

Quod effectus citatus) Ideo si non citatus veniat ad causam per se, vel per procuratorem: Nam quoties reus habeat notitiam citationis nondùm executæ vel ad causam, his dicitur verè introducta *Mandof. hic quest. 3. quod limita primò, nisi illi nocere esset calumniosa Cassad. Decis. 5. num. 3. ut lite pendente. Limita secundò, nisi actor non compareat: nam per citationem processus non dicitur introductus Actore non comparente *Bald. in l. post edictum §. 1. ff. de iudic. & in l. 1. ff. de in ius voc. Alex. & Laf. in Rub. d. rit. Anchor. conf. 97. num. 4. Sed quid dicendum in possessore citato vigore clausulæ, omnesque alios interesse habentes, &c. Vide *Mandof. hic quest. 36. & Farinacium Decis. 18. num. 2. part. 2. in Novis. Ubi com- munitatissimè Cardin. Bononiensi anno 1603. Martii 3. fuit dictum dictam clausulam operari, ut possit citari etiam non comprehensus in citatione, & quod in eo, in quem citatio fuit executæ, sed non in iudicio illam reproduxit? Vide et eundem *Mandofium, quest. 35. & 66. in fine eleganti distinctione utentem.* 35***

Ad eundem possit dici contrarium) Ego quoque ita sentio. Nam licet Regula hæc capere tantum citationis executionem videatur, ibi ad iudicium evocari facere, tamen cum citatio non aliter subsistat, nisi accedat cursoris, vel nuncii relatio, 36

l hac autem §. non defendi ibi Bart. ff. Quib. ex c. ius. in poss. eat Hostien. in cap. Quoniam contra de probat. vers. citati omnes ubi exponit citationes, id est, nunciatorum responsum seu relationes, censuerim non sufficere quoad effectum hujus Regulae citationis infra sex menses impetrationem, sed insuper executionem & relationem, licet ta enim debent declarari secundum jus commune Leg. si servi C. de Noxal. Act. cons. l. 2 §. col. pen. Alciat. in cap. Cum contingat num. 1 57. de iurejur. Farin. Decis. 167. num. 2 part. 1. in Noviss. quod singulariter limita, nisi possessor mittat mandatum pro cura: quia illud aequipollet citationi executionis, & à die executionis illius incipiet annus currere ad prosequendum test: Mandosio hic quest. 73. quem vide, et quest. 35. num. 10. & quest. in fin. & quest. 67. ubi querit, quid citatio continere debeat, ut regulae satisfiat.

h Etiansi sit inter alios) Finge Titium possessorem annalem beneficii quod accepit à Mevio, cui lis erat mota, nec eo vivo finita, an hic Mevius iuvenit beneficio hujus Regulae? Pro negativa resolvit Rota apud Mohedan. Decis. 14 de causis poss. & propr. quia cum semper lis duret, nec finiatur per sententiam executioni demandatam Callador. Decis. 14 sub Reg. num. 11. beneficium dicitur mectum ad quemcumque vadat: quod secus esset, si aliquo possidente moveretur lis inter alios; quia si possessor non fuisset citatus, efficeretur Annalis, & gauderet beneficio Regulae. In triennali vero praedicta non haberent locum: quia in casu supradicto gauderet possessor triennalis Regulae de triennali, si ipse nunquam fuisset in lite, licet esset lis inter alios, quando ipse incepit possidere, quia Regula de Triennali extinguit lites antiquas, ut ex illis textu patet. Rursus si Titium resignatarius, non esse annalem, sed ipsius resignantem, an dicitur Titius resignatarius uti possit exceptione huius Regulae? Dubitationem movet quod verba Regulae sint in rem prolata, & per consequens beneficium potius quam personam concernat, & proinde videtur, quod quilibet possidens beneficium tatus sit dispositione dictae Regulae. Hoc tamen non obstante veritas optimo negativa, quam post Callad. Decis. 16 super Regulis tenuit Flam. Paris. de resignat. benefic. lib. 3. quest. 5. num. 51. Nec obstat, quod in contrarium allegatum est, quia negatur Regulam esse realem: nam etsi ad hoc videatur ad hanc conjecturam, tamen attendendus est titulus C. quam gravi de crimin. falsi Verall. Decis. 334 part. 3. secundum quem Regula est personalis, cum loquatur de possessore, & intelligenda eo animante.

I De expressione gradus & nobilitatis) Hodie in quocumque impetratione, sive perhibitione, sive per resignationem, sive certo modo, sive sint provisiones perinde nature Auctor. & si ante, hinc prima parti Regulae derogari solet quoad scilicet expressionem gradus nobilitatis, & temporis quo possedit is, cuius beneficium impetratum.

A tempore date impetrationis) Idem sentit Gomezus *quæst.* 67. & Rebuff. in
praxi ad hanc Regul. gloss. 14. quo in loco scribit Papam instante parte solere tem- 44
 pus istud sex mensium prorogare. dummodò tamen necdum sit elapsum, alioqui
 cessante prorogatione, si impetrans non vocaverit in iudicium annalem posse-
 sorem, & a die citationis infra annum iudicium terminari non fecerit, intrabit
 dispositio huius Reg. quod & notat Illustriss. Cardin. Seraphinus *Decis.* 683.
 num. 2.

Lapsum temporis) Adde Præsidentem Everardi in *consul.* 5. num. 10. Ias. in *leg.* 1. 45
 numero 13. ff. Si quis ius dic. non obtemper. & in *leg. in subst.* numero 6. ff. de
 vulg. & Pupill. leg. Si huius Legatum 4. ff. de condition. & demonstration. in fine, ibi hic
 articulus tunc exprimit quinque tempus significat. Flam. Paris. de resignat. benef.
 lib. 1. quæst. 2. num. 15.

A tempore citationis facta) Ac potius executæ, ut antè notavi, probatque Man-
 dol. *lib. 9. 2. n. 72.*

Ad hanc currit annus) A die nimirum citationis executæ, etiam si ante sex 46
 menses sit emissa; causa enim dilationis attenditur, quâ finita, finitur dilatio,
 etiam si eorum tempus non sit elapsum Castren. in *leg. Si quis hares ita ff. de acquis.
 hereditat.* nam causa dilationis sex mensium fuit, ut interim possessor, sive in
 Rom. Curia, sive extra eam existens, vocari possit, quo vocato, cessavit jam causæ
 dilationis, Mandol. *dicta quæstione 72. in fine.*

Quantum in se est) Sufficit enim quòd non stet per eum, quamvis intra annum
 sententia pronunciata non fuerit Gonzalez ad *Regulam 8. gloss.* 2. §. 1. num. 17.
 Argum. Cl. in *huc de appellat.* & ibi DD. ex *ratione* & ibi DD. ex *dir.* Sed quia ple-
 numque causa intra annum finiri non potest, vel intra sex menses didari super-
 venientibus nimirum impedimentis, quæ contingunt vel partis factò, vel iudi-
 cii, alii-que modis, de quibus Philipp. Franc. in *cap. ex ratione de appellat.* 47
 ibi. solent impetrantes à Papa derogationem etiam secundæ partis Regulæ
 impetrare, aut saltem obtinere prorogationem, protestando quòd per ipsos non
 fiet, ut hic subiicit noster, cui adde Rebuff. in *praxi ad hanc Reg. gl. ff.* 15. Verum
 advertendum hic monet Mandol. *quæst.* 76. ut prorogationem à Papa impetrans
 intra sex menses ad citandum, vel intra annum ad causam prosequendum, a-
 loqui si id non exprimat, prorogatio ipsi non proderit: tunc enim non pro-
 rogatione, sed nova opus esset concessione, Argum. l. *Sed si manente ff. de Precario l. si
 non dicit in pr. ff. de arbor. fruct. in Anth. Sitamen in fin. C. de Temp. appell.* Boer. *De
 m. 123. num. 1.* formulari potè prorogationis obtinendæ à Papa, vide apud
 Mandol. *quæst.* 76. n. 3.

P *Non currit tempus illius Regulae*) Sed an currat impetranti, si intra annum possessor citatus cessit beneficio, vel decessit? partem affirmativam tenet Recod. ad hanc Regulam gloss. 14. ut scilicet non imputetur impetranti si non fuerit successurus utque ad sententiam, si possessor conventus cedat, vel is decedat, tunc annum per nos. Castador. Decis. 16. ad hanc Reg. quae doctrina etiam obtinet impetrante, qui iisdem ex causis intra sex menses possessorem ad iudicium evocavit. Idem Castad. Decis. 17. & d. decis. 16. Aliud tamen videtur voluisse Gomef. hic quest. 62. vers. Præterea, quo in loco scribit impetrantem teneri intra annum à regula præfixum, sententiam obtinere contra cessionarium, vel surrogatum, si quis detur, alioquin ex stylo curiæ procedetur per contradistas contra interesse putantes, quibus citatis valide in ipsos pronuntiat. Nam cum hæc Regula inquit, sit realis, quilibet etiam centesimus possessor excipere contra impetrantem, & illum sub prætextu non servata Regula excludere poterit, & absolutioriam ab ipsius impetratione petere, juxta decis. 1. de re jud. in No. & s. fin. de iurejur. satisque erit huic possessori, si prædecessor ipsius per annum pacifice possedit, & tam activè, quam passivè. Unde si is qui per annum pacifice possedit moriatur, vel cedat, siue simpliciter, siue in favorem, siue causa permutacionis, competit successoribus eadem exceptio, ut is qui impetravit ex defectu juris defuncti, vel cedentis, siue eo vivo, siue post cessum, vel decessum impetraverit in quantum vult fundari in incapacitate, privatione, vel defectu juris disti possessoris, teneatur ostendere se omnia in impetratione sua Papæ, vel Legati expressisse quæ requirit hæc Regula, alioquin non minus excludetur per quemvis successorem, quam per ipsummet annum possessorem si non cessisset, vel decessisset, ut notat Auctor Analyt. Comment. ad hanc Reg.

Q *Necestratem important*) Adde rextum in Clem. Exivi de Paradiso, col. 4. Idem ordo, ibi quod ubicumque ponitur in Regula hoc vocabulum *Teneatur* obtinet vim præcepti &c. de verb. signific. l. Prator in pr. ff. de Eden. l. Debet ff. Nautæ cap. stab. Rebuff. ad Concord. Rub. de Collat. §. 1. in verbo Debeat. Sed an obtinens gratiam *motus proprii* teneatur Regulam hanc observare? dubitationem movet, quod motus proprius tollit subreptiones, & sic subsistere gratiam, quæ alias corrueret Cap. Si motu proprio de Præbend. in 6. Gemina in cap. Si contempore vers. ego crederem de Rescrip. in 6. Eo tamen non obstante partem affirmativam tenet Mandosius hic quest. 49. rejecta distinctione quam asserit Gomef. hic quest. 10. & bene: quia cum hæc Regula lata sit publicæ utilitatis causa, & ad fraudes, & lites repellendas, non censetur Papæ huic Regule vel derogare per clausulam motus proprii, quæ nihil operatur contra mentem verisimilem concedentis Joan. And. in d. cap. Si motu proprio Alex. cap. 11.

lib. 205. lib. 7. Bellam. Decis. 392. & decis. 474. Rota decis. 447. in antiq. Felii in cap. in nostra de Rescript. Nec in his quorum Princeps non habet plenam notitiam, ut in circumstantiis, de quibus in hac Regula, quæ sunt facti, Bald. in l. ult. C. de crim. sacril. Felii in cap. Caussam quæ de test. b.

De ista pena 50. Ducat.) Gomeilius hic quæst. 40. rectè scribit penam hanc non esse in usu, (altem ut pars victrix illam exigat. Nam hodie rei possessores sola condemnatione expensarum, & nullitatis impetrationis adversarii, sunt contenti, cum absolutione ab illius impetratione; nisi dicamus Fiscum Romanum illam posse exigere coram Auditore Camera, vel Causa, ut noster Glossographus hic subijcit.

In curia tamen) Sed an Regula hæc locum obtineat extra Curiam coram Legato vel Ordinario? Placet opinio negantium: hoc potissimum argumento, quod ceteris in illis ratio quæ viget in Papa: cum illi præsumantur habere notitiam & cognitionem personarum, & vacationis beneficiorum, & quis illa possideat, & quamdiu possiderit: atque ita difficilius fallitur Ordinarius, quam Papa circa administrationem suæ jurisdictionis. arg. text. in cap. Quosdam de præsumptione. cap. irrefragabili de offic. ord. elem. 1. eod. Decius cons. 224. inc. p. in casu proposito, & hinc. atque hanc opinionem multifariam secuta est Rota, præsertim quoad Ordinarium: nam in provisione Legati Regulam habere locum contra Gomeilium hic quæst. 9. existimat Mandos. quæst. 50. & Auctor Analyt. Comment. hic tom. 1. 15. atque ita decisum fuisse in una Colonien. Canonatus 2. Junii 1574. testatur Illustriss. Card. Seraphinus Decis. 285 num. 9. & ratio est, quod eadem Regula ratio militet in Legato quæ in Papa: cum ille æquè atque iste decipi ex facili possit in collationibus, neque ita exactam notitiam personarum, & beneficiorum suæ provinciæ habere, quam Ordinarius in sua Diœcesi: præterquam quod Legatus eodem stylo, iisdemque Regulis uti debet, ac ipsarum conditor Papa, ut notat M. in Analyt. Comment. ad hanc Reg. ampliat. 2.

Quod alius modus) Sed an modum illum certum vacationis prætereundum debeat tempore impetrationis, sic quod postea in progressu iudicii non possit alium prætereundum? Mandos. ex professo quæstionem hanc tractat, latèque discutit, & tandem sic illam solvit: quod licet impetrans debeat probare certum aliquem modum vacandi, tamen cum eodem tempore quo impetravit, vel beneficium per obitum, vel per resignationem obtinuerit etiam clausulam, sive alio quovis modo, impetrans præsumitur cogitasse, si ex illo modo quem expressit, vincere non posset, alium sub illa generali clausula comprehensum designaret: mens enim & cogitatio talis præsumi debet, qualis ex verbis apparet. l. Labeo ff. de sup. leg. l. in ambiguis ff. de regul. jur. nec enim potest esse majus mentis testium, quam qualitas inspecta verborum, Cassador, lib. 5. var. Cassadorus Decis. 60.

cif. 6. num. 4. de rescript. Ubi scribit in ambiguis verba inferuire debere utilitati impetrantis.

V *Etiā per litteras sineutri*) Regulam hanc etiam procedere in gratia *si nulli, subrogationis, permde valere, vel alias, præter alios adstruit Gomef. hic ad 28. & Mandof. quæst. 83. Rebuff. in praxi hic gloss. 19. Prohibet enim hæc Regula, ne alius modus in præjudicium possessoris exprimat, qui casu quo per impetrantem Regula non sit servata, absolvetur, nec eò dicitur beneficium illegiosum teste Lancellotto *Tract. de attent. part. 2. cap. 4. Presat. num. 163. quod & cavetur extrema parte hujus Regulæ, quam planius & fufius explicatam habet apud Mandof. hic quæst. 86. 87. & 88. quem vide si usus postulat.**

X *Privatus utroque*) De quo scripti supra, *ad Reg. 8. gloss. 7. & ad Reg. 1. Vers. Oñus casus est.*

Y *Non possedit per annum*) Idem adstruit Carolus M. in *Analyt. Comment. hic ampliat. 7. & 8. scilicet Regulam hanc demum defendere execrabilem si possedit per annum, sive ante, sive post illam privationem, sive computatus extremis, anni tamen continui; quod etiam ampliat, extenditque Gomef. hic quæst. 55. ad privatum per non promotionem cap. licet Canon de Electio. in 6. vel ad intrulum, Crescentius *Decis 35. num. 5. (etiam in beneficio reservato, ut voluit Illustr. Dominus Seraphinus Decis 1060. in fin.) vel ad spoliatorem, non tamen contra spoliatum, ut infra dicitur nam. 78. cum Reg. hæc, odium dumtaxat respiciat impetrantium beneficia possessorum, nec requirat canonicum titulum, nec bonam fidem vel capacitatem possessoris: & sic sufficit sola detentio, Seraphinus *Decis. 983. num. 3. & decis. 1060. num. 7. Cas. de Graba decis. 35. etiam alimna, & injusta per annum pacifica, ad excludendum impetrantes à Papa, vel Legato, nisi forma hujus Regulæ ad unguem sit servata: quam rursus ampliat dicitur Auctor Analytici Comment. etiam si possessor non percipiat fructus: puta quia illo anno debetur hæredibus defuncti, vel fabricæ, vel Episcopo *præterea cap. Si propter de Rescript. in 6. quod & probat Mandof. ad hanc Reg. quæst. 31. num. 4. & Gomef. q. 47.****

An autem impetranti qui ignorabat aliquem esse annalem possessorem, obster dispositio hujus Regulæ? Vide Mandof. *ad hanc Reg. quæst. 83. ubi probat affirmativam, & rectè: nam licet præscriptio in odium negligentis non currat, nisi à tempore sciencie, cap. qua diversitate in fin. de concess. prebend. cap. Lucet de supplend. negat. Præter. hoc tamen verum est, quando agitur de damno vitando, non lucro captando, l. Cui autem ff. de his que in fraud. cred. quod latius ostendimus ad Regulam xxv: 11 supra in gloss. verbi cap. 1. de concess. prebend. & proinde possessor contra ejusmodi ignorantem uti poterit exceptione hujus Regulæ.*